



UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

THÁKUROVA 3, 160 00 PRAHA 6

Katedra/Ústav: Ústav dějin křesťanského umění

Posudek oponenta/oponentky bakalářské práce

jméno oponenta/ky: mgr Hubert Guzik, Ph.D.

Autor/autorka práce: Anna Ostapczuk
 Studijní program/obor: Obecná teorie a dějiny umění a kultury, Dějiny kře
 Název práce: Sakrální tvorba Jiřího Nowosielského
 Vedoucí práce: Mgr. Milan Pech
 Rozsah práce: 65

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Zpracování příloh	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Celková typografická úprava	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Práce stanovených cílů dosahuje	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Anna Ostapczuk si pro svou bakalářskou práci zvolila téma sakrální tvorby Jerzyho Nowosielského. Autorka si za cíl vytkla „výčet námětů typických pro Nowosielského“ sakrální tvorbu a představení jejích „charakteristických motivů“ (s.7). Jádrem práce proto tvoří kapitola zahrnující přehled historického vývoje funkcí a teologie ikony v ortodoxní církvi a dále výčet a charakteristiku nejčastějších ikonografických námětů sakrální tvorby krakovského malíře. Představení jednotlivých námětů je vždy uvedené stručným nástinem jejich teologického významu a dějinného vývoje. Dále autorka námět ilustruje vybranými pracemi malíře. Důraz přitom klade spíše na předikonografický popis, zatímco samotná ikonografická analýza jeho redakce i případných funkcí se zpravidla opírá o základní sekundární literaturu slovníkového charakteru. S její pomocí autorka konstatuje také ne/kanoničnost jednotlivých variant příslušných námětů.

Takovýto popis a správnou identifikaci ikonografických námětů Nowosielského tvorby lze ovšem považovat v mnohém za pouhý nezbytný základ k naplnění cíle práce. Práci by možná prospělo zohlednění následujících připomínek:

1) Autorka mnohokrát konstatuje „odstup od ortodoxní ikonografie a nesrovnalost s klasickým kanonem (sic)“ (s. 24) v Nowosielského tvorbě. Důvody a zdroje tohoto stavu ovšem podrobněji nevysvětluje, a to ani v jednotlivých případech, ani všeobecně – například v kontextu ekumenického charakteru malířova uvažování či jeho teologické a religionistické erudice. Ze seznamu literatury vyplývá, že autorka zná některé Nowosielského teoretické texty (i když zde například chybí jeho podnětné rozhovory se Zbigniewem Podgórczem), využívá je ovšem jen ojediněle. Malíř se v nich zaměřoval především na otázky teologie, liturgie či ikony jako takové, nikoliv na vysvětlování jednotlivých ikonografických motivů. I přesto by tyto texty jistě autorce pomohly osvětlit zázemí vzniku mnohých „nekanonických“ obrazů a poskytly by jí návod k tomu, jak malíř chápal potřebu kanoničnosti ikony vůbec.

2) Autorka sleduje náměty a motivy sakrálních prací Nowosielského, včetně nástěnných maleb. Z tohoto pohledu překvapí nepřítomnost podrobnější analýzy řeckokatolického kostela v Białym Boru – jediné plnohodnotné architektonické a zároveň malířské realizace Nowosielského. Zajímavé by zde bylo jistě sledovat nejen malířovo novátorské pojetí ikonostasu, ale také to, zda a do jaké míry se Nowosielskému podařilo přenést jisté malířské motivy (například prvky architektury, objevující se běžně v pozadí ikon) do jiného uměleckého oboru.

3) Odhlédneme-li od četných slohových nesrovnalostí a překlepů, zarazí čtenáře fakt, že autorka nekonzistentně přistupuje k používání polské diakritiky. Problematické je také počestění samotného jména malíře, také proto, že většina ostatních polských jmen počestěná není.

Předložený text splňuje základní formální požadavky kladené na bakalářskou práci. Obsah je ve standardním členění do jednotlivých kapitol a práce je opatřena poznámkovým aparátem. Po obsahové stránce ovšem má práce spíše přehledový, nikoliv analytický ráz. Věřím nicméně, že se k prohloubené ikonografické analýze Nowosielského sakrální tvorby Anna Ostapczuk ještě během svého dalšího studia propracuje.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

Vztah Jerzyho Nowosielského k ikonografickému kánonu ortodoxní církve.

Doporučení práce k obhajobě

doporučuji

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 21.08.2012

Podpis:

